

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ՄԻԼԻՅԷ ԲՕԼԻԹ ԻՔԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷՅԷ

ՄԻԻԹԱԱԼԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ՆՈՒՄԵՐՈ 304 ՃՈՒՄԱ ԷՐԹԷՍԻ

ԻԻԶԻՆՃԻՒ ՍԷՆԷ

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 28 1872

Սէտպը Հաղըթ շիմոյիք հաթթատա իւշ տէֆա եանի Սալը, Բէնջէնպիհ վէ Ճուսա երթէսի կիւնլէրի քէպիր նիւսիէ իլէ նէշը օլունաճագ : Ղաղէթանըն Ապօնաթը Սէնէվի 6 . Ալթը պըլըղը 5 պուշուգ վէ իւշ պըլըղը 2 մէճիտիյէ վէ պէհէր նիւսիէսի 40 փարա տըր : Թաշրալար իչիւն բօսթա իւնրէթի զամմ օլունուր : Ապօնաթըն թարիսի պէհէր պըն պիրինտէն եախօտ օն պէչինտէն իթիպար օլունաճագ տըր : Ղաղէթայա տէրն օլունաճագ իչիւն կէօնտէրիլէնէք էվրագ վէ մէքեաթիպ Ղալաթատա էրմէնի Քիլիսէսի սօզաղընուս Ն . 19 իլէ մուրագղամ Սէտպը Հաղըթէթ մաթպասաընա իրսալ օլունուր : Իլանաթըն պէհէր սըրասը իլք տէֆա 100 փարա , իքինճի տէֆա 60 փարա տըր : Ուղուն նէշըլիյաթ իչիւն պըրճա բազարըղ օլունուր :

ԱՍԻԹԱՆԷ 28 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

ՏԱԽԻԼ ԻՅԷ

Խորմէթը ճէիլէի Մէշիլէթ Իսլամի-յէ տարը շուրայը ուքէրի միւթթիսի տէվ-լէթըն սէմահէթըն Ահմէտ Մուսթար է-ֆէնտի հաղըթէթըն իհալէ վէ թէվճիհ պուլըրընուշ տուր :

— Էվլէլիսի Բէնջէնպիհ կիւնիւ Շէյի իւլ Իսլամ հաղըթէթըն իւհտէլէրի-նէ թէվճիհ պուլըրընուշ օլան խըտմէթը ճէիլէտէն տօլայը թէշէքիւրիւ զըմընտա Մապէյնը Հիւմայունէ պիլ աղիմէ Խաքի-լայը Շահանէյէ չըգըշ վէ հազգէթընտէ իլթիֆաթը Շահանէ պուլըրընուշ տուր :

— Զաթը ալիի հաղըթէթը Սատրիւղ-ղամի Բուսիա սէֆիրի ճէնէրալ Իկնաթիէֆ իլէ պաղը մէմուրինի մուաղղամա հազրա-թընա միւքէմէլ պիր զիյաֆէթ քէշիտէ պուլըրընուշ տուր :

— Ֆրանսա հիւքիւմէթի շու սօն կիւն-լէրտէ Շարգտա նէ բօլիթիգա իթթիլսաա իտէճէյինի հալի, Շարգտա պիլ ճիւմէ էլ-չիլէրինէ պիրէր զըթա թահրիրաթը ու-մումիյէ իրսալ իթմիշ վէ պունլար Մ . Թիէր թարաֆընտան գալէմէ ալընմըշ օլ-տուղու Թրիէսթէ զաղէթասընտա կէօրիւ-միւշ տիւր :

— Սալթանաթը Սէնիյէնին Պէրլին սէֆիրի Արիսթարքի պէյ կէշէնտէ իւշ իմէրաթթըրըն էսնայը միւլագաթըրըն-տա բըէնս Աորչագօֆ իլէ կէօրիւշիւպ, Բրէնսը միւշարիլէյն Արիսթարքի պէյ հաղըթէթըն խիթապէն « Բուսիա տէվ-լէթի, Գարա տէնիզին սէրպէսթիլէթին-տէն պէրու մէսէլէի շարգիյէտէն քեամի-լէն քէֆը եէտ իթմիշ օլտուղունա էմին օլունուղ » տէմիշ օլտուղուն ճէնէվրա զա-ղէթասըն եաղըյօր :

— Սատրագամ հաղըթէթընէ պու-քէրէ պիր զաթ պիր լաիհա թագաթի իլէ կէրէք քէօրիւ տիւպալէրինտէն վէ կէրէք կէմիլէրտէն չըղարըմագտա օլան միտեալէրտէ օգի (զէհիր) պուլընմաղ ի-լէ պու միտեալէրտէն եէյէնլէրին զէհիր-լէնիպ էօլէճէլէրի պէյան իթիլմիշ տիր ,

— Եաֆատան Գուտսը շէրիֆէ գա-տար պիր թիմուր եօլ խաթթընըն ինչա-սընը պու քէրէք եէնի պիր շիրքէթ տէր իւհտէ իթմիշ օլմաղլէ , անգարիպ ամէ-լիաթընա պէտ վէ մուպաղըրէթ օլունա-ճագ իթիշ :

— Խարիճիյէ նաղըրը տէվլէթըն Խա-լիլ բաշա հաղըթէթըն Պէօյիւքտէրէտէ քեային տէվլէթիսանէսինի սարրաֆանը միւ-թէպէրանտէն Մ . Ուլմանա 8500 Խնկիլիզ լիւրասընա ֆիրուլթ իթմիշ օլտուղու մէս-մու տուր :

— Սուսամ ճէզիրէսի գարընտա Խօտիա նամ ճիւլարընտա քեային Մէգալի ուրմանլէրինտէ աթէշ զուհուր իտէրէք , պիր հաթթատան պէրու եանմագտա օլ-տուղու վէ հիւքիւմէթը մահալիյէ հարի-գի մէզպուրուն էմըր իթֆասը խուսուսուն-տա հիշ պիր թէտապիրէ թէշէպալիւս իթ-մէմիշ օլտուղունտան աթէշ էլան սէօյիւն-մէյիպ մէթին աղաճլար եանըպ քիւլ վէ բէրուշան օլտուղունու վէ Ալլահ պիլիւր պու աթէշ նէրէլէրէ գատար հիւքմիւնիւ իհրա իտիւպ սէօյիւնէճէյինի , ճէզիրէյի մէզքիւրտէ թապ ու նէշը օլունան զաղէ-թատա կէօրիւմիւշ տիւր :

— Բէնջէնպիհ կիւնիւ նէշը օլունան նիւսիէմիլգտէ տէօրտիւնճիւ սահիֆէսինին իքինճի սիւթիւնիւնիւն օթուղ տօգուղուն-ճու սաթըրընտա գօնթ Պարպօլանի տէ-նիլէճէք եէրտէ , սէհֆէն « Ֆօթիտաթի պէյ » եաղըմըշ օլմաղլէն , թասհիհինէ միւսարաթ օլունտու :

Թարաֆըմըղա վարիա օլան պիր վա-րագա տըր ,

ՄԻԼԷԼԻՖ

Միլլէթը աճիղանէմիզէ հայը պիր միւտտէթտէն պէրու վուղու պուլան նիշէ ֆէլաքէթ վէ զայլէսի արասընտա Սուրբ Յակօբ ֆուգարախանէսինտէ գայըրընա պիլ ճիւմէ ֆագիր վէ պիշարէկեանըն , խայրաթիսանէի մէզքիւր մէմուրանը քէն-տիլէր թարաֆլարընտան պու կիւնէ տէ-կին հիւսնիւ նիզամ վէ զայրէթլէ պէր տէվլամ թայիւշիւ հալլէրինէ հէր պիր վէչ իլէ հիւմէթ օլունարագ աւլա գու-սուր օլմատըղտան պաշգա կիւնպէ կիւն պիրէր կիւղէլ էսէր պրագաղըլարը վէ թէղէլտէն պիր մէքթէպ քիւշատըր կիպի հաթթախանէսինէ տախի խայը մէթանէթ վէրիլտիկի ճիւմէնին մէմուլն վէ միւթէ-շէքքիւր օլտուղու պիր հալ տըր :

Ֆուգարանըն պէօյլէ պիր ֆուրթունա արասընտա աւլա ինճիլմէյիպ հաթթա պա-ղը պաղը Շարգ թարաֆընտան հուպուպ իտէն քէսկին պօրա վէ ըիւզկեարլարա տախի մէմուրանը մումայիլէհիւմ զայրէթ-լէրի սայէսինտէ կէօնիւս վէրիլէրէք հիւս-նիւ թէտապիր իլէ պէօյլէ պիր աղիւմ մու-խաթարալար արասընտա սէֆինլէրինի սուլուն իւզէրինտէ գուլլանմալարը ատէ-թա պիր հիւքմէթի պարի տիր քի անա տա ֆագիրանըն կէօյլէր իւզէրինէ արղ իլլէ-տիլլէրի տուա վէ քէնաթէն նէշէթ իտէյօր օլտուղու պի իշթիպահ տըր :

Պու ճիհէթլէ միլլէթիմիշ նամընա մէմուրանը մումահիլէհիւմ էֆէնտիլէր հաղարաթընա թէշէքքիւրիւմիւզիւ թէք-րար իտէրէք պունտան սօնկրասը իչիւն տախի Հազգ Թաալա հաղըթէթընին լութիու իհսանը բապպանիյէսի իլէ « Էք-լ-չիւք հիւք » քէնաթիլէրինէ իհալէ օլան պուն-չիւք հիւք :

ճա ֆուգարա սիւրիւսիւնին հաք ու հու-
գուգունու վիքայէ իտեճէքլէրինէ գալալի-
միդ էվլէլիսինտէն միւթէրիհ տիր :

* * *

Ֆուգարախանէ մէհմուրլէրի պուլու-
նան էֆէնտիլէրին շիմաիյէ գատար կէրէք
ֆուգարա վէ պիշարէկեանըն ըհաթլըզը
վէ թալիւշիւ խուսուսունտա վէ կէրէք հաս-
թալարըն լայըզը վէչհ իւզրէ նազար իտի-
լիպ հիչ պիր կէօնէ թաաճիզ վէ ըհաթ-
սըզ օլմամալէրինի վէլհասլը ֆուգարա-
հանէյի մէզպուր տախիլինտէ խարիճտէն
պիր քիմէնին ասլա պիր գուսուր պուլ-
մամալարը զըմննտա հէր ըսլահաթը իճ-
րա իյէմէք իւզրէ ճահթ ու իգտամաթլէ-
րի տօղրուսու ճիւմլէնին պախը թէչէք-
քիւրիւ օլմաղին պիզլէր տախի թարաֆը-
մըզտան պիլ խասսա թէչէքքիւրիւմիւզիւ
իյֆա իտէրիզ :

Գալտը քի միլլէթիմիդտէն թէֆրիք
դըլնան Դարգլը ֆըրգասը մալիւմ օլտու-
ղու վէճհ իլէ ֆուգարանըն էմրի թաալիւշ-
լէրինէ մէտար օլան ադարլարըն պազըլա-
ընը զասպ վէ զապթ իթմիշ օլմալարըլա
պու երիւզտէն ֆուգարայա զատըր քիւլի
իթմիշ օլտուգլարը ճիհէթի իլէ , սէնէտէ
հէման դըրգ էլլի պին զուրուշ ֆուգարա-
հանէյէ զարար վէ զիան հասըլ օլուպ
պուլունն շիմաի եէրի աչըզ գալմըշ տըր :

Ֆուգարահանէ մէհմուրլէրինտէ նէ
տէրէճէ ճահթ ու զայրէթ պուլունսա ,
եինէ հէր ըսլահաթ վէ ֆուգարանըն ըհ-
հաթլըզը բարայա միւհթաճ տըր վազաս
Մըսըլը զատէ ութուֆէթլու Պօղոս պէյ
էֆէնտի հազըթլէրինին ֆուգարա հագ-
դընտա հիմամաթը միւթէվալիյէսի վէ ֆա-
միլիայը միւհթէրէմէլէրինին ան պէան
էյիլքլէրի վէ ինպէթլէրի մաալիւմիւ ամ-
մէ օլուպ հալ պու քի սայըր ասհապը սէ-
խաֆէթ վէ համիյէթլէրին տախի ինպէթ

ՄԻՅԱՀԵԹՆԱՄԵԻ ՀԱՊԵՇԻՍԹԱՆ

(300 իսկ Նոյեմբերի 1-ին)

Պու քէլամլէրի պիզլէր աշնար իսէք
տէ , Յովհաննէս իսմինտէ պիր իթմիյար
սիւրեանի թէրճիւմանըմըշ տա վար իտի ,
Յամթալը , քի օն ալթը սէնէտէն պէրու
սէֆալէթ վէ զարուրէթը ազիմէ իլէ օրա-
տա իգամէթ իտէր իտի : Սօնրա վէտալաչըպ
այըրըզը վալինին եանընտան , վէ իլք
Պալտըրալամըզ օլան զաթըն ըիսսէթիլլէ
Տօքթա-Քիտանը-Մէրէթ քիլիսէսինին օլ-
տուղու գարիյէյէ եազըն պիզիմիչին միւ-
հէյեա օլան խանէյէ ազիմէթ իյլէտիք :

Էթթէսի կիւնիւ քէնտիսի Վալիլըմ-
Աովաղի տախի օրատան հարաքէթ իլէ Ս.մ-
պաճարա պէլտէսինէ տօղրու աղիմէթ իյ-
լէտի , վէ եօլա չըգաճաղը զէման պիզէ
սէլամ թէպիլը իտիւպ , « հիչ գայտ իթ-
մէսինլէր տէտի , իքի այտան սօնրա պիր
մահալ թէտարիք իտէրէք , եանըմա կէ-

վէ իհսանլարը իլէ ֆուգարանըն հէր կէօնա
ըհաթլըզը արզիւ օլունուր : Պունուն իւ-
զէրինէ իլէրուտէ էֆքեարըմըզ պէյան ի-
տէճէյիզ :

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Էսիլի Գաթօլիք թապիր օլունան եէ-
նի ֆըրգանըն իթթիլաղ իյլէտիյի էսաթլէ-
րէ տայիր Թըլէթի նամ զազէթանըն 1694
նումէրօլու նիւսիսէսինտէ օղունան պէն-
տին թէրճիւմէսի տիր :

Յէնի ֆըրգանըն Գօլօնիա շէհրինտէ
մուախիէրէն ազտ իյլէտիյի մէլվէրէթաէ
խիւլասա օլունան դարարլարըն պաչըճա-
լարը աթիլիզլիքը մատտէլէր տիր : Էվ-
վէլ էմիրտէ Բօմա քիլիսէսինին զալանիյն
վէ նիզամաթընտան հէր հանկըսը քէնտի
նիզամ վէ գայիտէլէրինէ մուղսիյի իսէ ,
անլէր ֆարզ վէ էլզէմտէյիլ տէյէրէք պէր
թարաֆ իթմէլէրի վէ քահանայլարըն ըզ-
գեստլէր վէ խորանլէր օրհնել օլմամըշ
օլտուղու հալտէ , վէ հիյնի իթթիլաթաէ
Բրօթէսթան քիլիսէլէրինտէ տախի պատա-
րագ իտէպիլլէրի : Հաթթա Լապէ Մի-
չօնուն սիւալընա ճէվապէն , Բում քիլիսէ-
լէրինտէ տախի պունու իճրա իտէպիլլէ-
ճէլլէրի պէյան դըլնմըշ տըր : Անճադ
միւսթէյիլ քիլիսէլէր պէյնլէրինտէ պիր-
լիք հէնիւզ հասըլ օլմամըշ օլտուղունտան ,
էսիլի Գաթօլիքլէր , խորհուրդլարը Բում
բաբալարը եէտլէրինտէն դապուլ իթմէ-
մէլի տիրլէր էօլիւմ քէրթէսինտէն պաչ-
գա : Բաբասլարըն էվլէնմէլլէրի խուսու-
սունտա քէնտիլիքլէրինտէն մէսաղ վէրէ-
մէյէճէքսիլլէր : պու պապտէ ճէմիլլէթի-
միզ հիւքմ իտէճէք , ըուհանի մէճիսին կէ-
րէք պու մատտէ վէ կէրէք մէվաթսը սա-
լիլէ հագզընտա զարար վէրմէսինէ մու-
թաղըր օլմալը տըրլար , ֆազաթ քէտֆ-
ֆէյի բաբասլար թեմալան եպիսկոպոս :

Թիրտիրմի , վէ մուալինիմպուլունան Վալի-
լըմ Պուլ պիրատէրիմի տախի պու ճիվար-
լարտա Ոկըրայա եազըն Մըսան Տէնկեա
(շէֆ-Է-Է-Է) պէլտէսինտէ պրազըրըմ , քի
չըմալը զարպ թարաֆընտա Թէքիլէրի վէ
Գօլլա Ոկըրա մէմէքէթլէրինտէ եէնի զու-
հուր իտէն զօրպալարը միւլալիմէթ իլէ
տախիլի տայիրէյէ իթաաթ իթտիրսին :

Վալիլըմ-Աովաղիին Ս.մպաճարտա
օլտուղու զէման Թէոտորտան ֆիրար իտէն
ասքէրլէր վէ զապըթան Վալիլըմ-Աովաղի-
նին օրտուսունա տախիլ օլուպ , սիւահա-
նըրլար իտի , քէզալիք Մալտէլա ճէպէ-
լինտէ պին քիլիտէն զիտտէ մահպուլար-
տան չօղլար կէլիպ իթաաթ իտէրլէր , վէ
պէօլլէ իլէ Վալիլըմ-Աովաղիին գուվլէթի
բէյտէր բէյ թէզպիլտ իտէր իտի :

Աօճամպէյի Ուկալի-Տէստան քի բէտէ-
րինին հիւքիւմէթինէ խիլաֆէթ իլէ , զօրպա-
լարըն եիւզիւնտէն կիրիֆթարը մէշադգաթ
վէ իսթիրապ օլմազտա իտի , Վալիլըմ-Աովա-
ղիին գուվլէթ վէ մէքէնէթ քէսպ իթ-
տիլինի իլիթտիքտէ , հէտիյէլէր իրասլի ի-
լէ հիւքիւմէթինի թէպիլք իթտիքտէ ,

լարտան ըուլասաթ ալմազսըզըն խոստովա-
նանք իլիտէպիլիլլէր , վէ պունա տախի
զամիրլէրինտէ պօրճու տուրլար : Քէզա-
լիք պիր փիսգոփոսուն տիկէր պիր փիս-
գոփոս թեմինտէ իճրայը հուգուգու ըու-
հանի (իւաաբանութիւն) իյլէմէսի ֆարզ
օլտուղունա գարար վէրիլմիշ տիր : Ձեռ-
նադրուլին վէ Գըրշմ վէրմէք խուսուս-
լարընտա Խթըլէս (Հանսէնիւթ) վէ պաչ-
լըճա Էրմէնի քիլիսէսի փիսգոփոսլարընա
միւրաճաաթ օլունաճադ տըր : Իլէրիւտէ
պիր փիսգոփոս ինթիլապ իթմէք իւզրէ ,
ազալէրտէն ազալի իւլիւ աստուաճաբան
վէ իքիսի քիլիսէ գանունլէրինէ աշնա եէ-
տի նէֆէրտէն միւրէթթէպ պիր գօմիթէ
նասպ օլունմուշ օլուպ , Ֆրէտրիս , Հի-
սինքլիլը , Միքէլիս , Մասսին , Բօշ , Շուլթ ,
վէ Վըլլիլինկ նաման քիմէսնէլէր գօմիթէյի
մէքքիւրէյէնասպու թային դըլնմըշլար տըր
տէֆա խրիթիյան ֆըրգալէրինին իթթի-
հատընա չապալամադ իլիւն տախի Տօլին-
կէր , Ֆրէտրիս , Լէնկին , Բօշ , Բինքէնս ,
Լիւթթէրպէր , Միքէլիս , Շուլթ , Բօթ-
թէլս վէ Լապէ Միչօ նաման քիմէսնէլէր-
տէն միւրէթթէպ տիկէր պիր գօմիթէ
տախի թէչքիլ դըլնմըշ տըր :

Մէճիլիսի մէքքիւրտէ ճանսէնիւթ սէր-
փիսգոփոսու Վան Լօղ զայէթ միւհասիր
պիր նութգ իթմիշ տիր վէ Մօնս . Քիւ-
բէլիան թարաֆընտան տախի պիր մէկ-
թիւպ օղունմուշ տուր , Աբէլլէլլէն Աբրիշ
Բէթրի նալլ քիմէսնէ էսիլի Գաթօլիքլէրին
հուգուգլարը հագզընտա պիր ըսթօրթ օ-
գուլուպ , մէքքիւր ըսթօրթուն պաչը
մատտէսի քէտֆֆէյի գաթօլիք քիլիսէլէ-
րինի վէ մէքքիւր քիլիսէլէրէ սյիս օլան
ազար ու էմլաքլէրի միւլթէրէքէն գուլ-
լանմազըղա էսիլ գաթօլիքլէր ֆըրգասը-
նըն սէլահիլլէրի օլտուղունա տայիր օ-
լարագ , իչպու սէլահիլլէրի տախի էտինէ-
պիլմէք իլիւն շէրլէն լազըմ կէլէն թէ-

Վալիլըմ Աովաղի պունտան տէրէճէյի նի-
հայէտէ մէսըր օլուպ , քէրիմէսինի օնա
վէրէրէք քէնտինէ տամատ իթմէյի վատ
իյլէտի : Ուկալի Տէստան իչպու խապէրը
սուրուր էսէրի ալաղ իյլէտի իսէ , սէրլան
մէմալիքինին պիլ ճիւմէ զօրպալարընա
իլան իտէրէք , անլէրի քէնտինէ իթաաթէ
ճէլպ վէ տալլէթ իտէր իտի : Պունուն իւ-
զէրինէ պազըլար կէլիպ իթաաթ իթտի-
լէր , վէ կէլմէյէնլէրի ճէպէրն իթաաթ
իթտիրտի , վէ գարտաչը քի պիր խալալըք-
տան տօղմուշ իտի , թուլուպ քէնտի եա-
նընտա զինճիւրպէնտ իտէր :

Վալիլըմ Աովաղի թապիլաթճա զայէթ
մաղրուր վէ զայէթ ֆիթնէ պիր քիմէս օլ-
մաղլէ , պու ֆէվզէլատէ մուվաֆֆաղի-
յէթլէրի կէօրիւնճէ , պիղիմ բէչինէն խա-
պէր վէրտիլիմիզ շէյլէրի թէխաթթիւր ի-
տէրէք , պիւլա թապտիս քէնտինի իմէրա-
թօր իլան իթմէյիլէ , քէնտի մէմալիքինտէ
պիլ ճիւմէ բանայիր օլան մահէլլէրտէ
ճէնք Նիւրէլի չալարըրը , վէ պիր մահ
սօնրա իսմինի տէ թէպտիլ իտէրէք , Թէկ-
լէ Աօրիլիս (Գէօրք) թէսմիյէ դըլալ , վէ

տապիրէ թէչէպալիւն օլունմասընա ումու-
մէն գարար վէրիւմիշ տիր : Վազար բրէնս
Պիղմարք մէրգում էսկի գաթօլիքէր հագ-
դընտա շու մէսէլէնին տէրմէյան օլմասընա
բէք մէմնուն օլաճաղը շիւպհէսիզ իսէ տէ ,
պունուն իլէ պէրապէր սահիպի արղուհալ
միւտտաիլէր փէք փէք օթուղ բարաս իլէ
իքի իւշ պին նէֆէր ահալիտէն իպարէթ
օլտուղլարը հալտէ , գարըլարընտա կէրէք
քիլիսէլէրինին թէչքիլաթընը վէ կէրէք
տիւնեանըն սայիր գաթօլիք ճէմիյէթլէրի
իլէ օլան ըուհանի իթթիհատլէրինի վէ ճէ-
միյէթլէրինի թարիսի գատիմէլէրինէ
թաթպիքէն մուհաֆազա իտէկէլմիշ օն
եէտի միլիօն դաթօլիք պուլունտուղու
քէյֆիլէթլէրինէ իղմաղը ային իտէմէյէ-
ճէք տիր :

Մուախիսէրէն Գօլօնիա մէճիսինտէն
աօր ֆըրգասընըն հանկը հուտուտարտա
մահտուտ օլտուղունու եանի տէրունի ճէ-
միյէթլէրինէ քիմէրի գապուլ վէ քիմէրի
րէտա իլլէտիքլէրինի քէչֆ իթմէքլիք է-
կէրչի բէք գօլայ մատտէ տէյիլ իսէ տէ ,
Միւնիխտէ ագտ օլունան մէճիս իսլա-
սաթընտա պէյան օլտուղու իւզրէ ճէմի-
յէթլէրի իքի գըսըմ օլուպ , հէր պիրի
մէսէլէյի քէնտի թարաֆընա աքտարմա
սէլտասընտա օլուպ , եանի պիր գըսմը ,
մատտէյի շիզմայա վարտըրմամագ իւզրէ
միւմքին մէրթէպէ ազ մատտէ ճէրհ իթ-
մէյի գուրար իտի . տիկէր գըսմ իսէ նէ
գատար գապիլ իսէ Բրօթէսթանդ իթի-
գատընա վէ արարողութիւնունա եագլաշ-
մայը արղու իտէրլէր իտի . թարիֆ իթտի-
յիմիզ գըսմլարտան էվլէլքիսի մէքքիւր
Միւնիխ մէճիսինտէ էքսէրիյէթ սահիպի
օլուպ , վէ պու տէֆա Գօլօնիա մէչվէրէ-
թինտէ տախի նուֆուզտար պուլունարագ ,
հաթթա իլէրի կէլէն սօթթօրլէրինտէն
Ֆրօչլամմէր , Վիէննայը էլլօյիզ Սնթօն վէ
Բէր Իստէնթի րէտտ իթմիչլէր տիր , վա-

թէլլալ չաղըրթըպ , սրունտան պէօյլէ քէն-
տինէ Կովազի իսմինի վէրէն օլուր իսէ ,
միւնէղաթ գըլընաճաղընը իլան իլլէր : Պա-
տէմա , ահատը նաս քէնտի ումուր վէ
մուամէլաթը վագաասընտա իղթիղա իթ-
տիքտէ , Թէքլէ Կորկիս իմքէրաթօրուն իս-
մինէ էէմին իթմէյէ պաչլար :

Իմքէրաթօր Թէոտոր տիւչար օլտու-
ղու մուխաթարայը հաղըրէ մուվաճէհէ-
սինտէ Ինկիլիլէրին եէտինէ տիւշմէտէն
իսէ . քէնտի էլի իլէ ըրւշթէյի հայաթընը
դաթ իթմէյի տահա էվլա սայտըգտա , օր-
տունուն սէրասքէրի պուլունան ճէնէրալ
Սըր Բօպէրտ Նաբէր , պիղէ նագլ օլուն-
տուղու վէչհ իւզրէ , կէրիյէ ալտէթինտէ
Թէկլէ Կորկիս սէրիան քէնտի նէզտինէ
կէլիպ , չայէսթէ օլտուղու միւքեաֆաթը
հայիզ օլմասը իչիւն իսպէր կէօնտէրի :
Չիւնքիւ ճէնէրալ Նաբէր Լաստա մէմա-
լիքինտէն հիյնի միւրուրինտէ Վալլըմ Կո-
վազի մէքքիւր ճէնէրալա Մակաէլա ճէ-
պէլինէ գատար գըսվուղ օլմագ իչին պիր
մէմուր թային իթմիշ իտի : Ինկիլիզ օր-
տոտունա պու թարղ պիր ֆէտաքեարլըք

գատտէ Բէր Իյասէնթ թային գըլընան
ըուհանի գօմիթէնին էվլէնմէ խուսուսին-
տէ վէրէճէյի գարարա պէքլէմէյէրէք
թէնէհիւլ իթմէսի իլէ հէր հալտէ թէօհ-
մէթ թահթընտա պուլունույօր :

Կէլլիմ մէրգում սօթթօր Ֆրօչլամմէ-
րէ , իսպըլ զէմանտէն պէրու մալիւմ օլ-
տուղու իւզրէ , մէքքիւր սօթթօր գալ-
լինճէ , եալընըզ Բաբանըն հիւքիւմէթինի
վէ Վատիկան սինաթօսունու տէյիլ , իլլա
քիլիսէնին հիւքիւմէթինի քեամիլէն րէտտ
իթմէտիքճէ , շիզմաթիքլէրին պուլուն-
տուղլարը հիյէթ տէվամըզ վէ պիէսաս
տըր տէր :

Գաթօլիք քիլիսէսի իթիգատ վէ իթ-
թիհատընտան չադ վէ հէրճուաթլըղա տիւ-
չար օլան Գոլնիա վէ Միւնիխի ֆըրգա-
լարըն արթըք պէօյլէ սլլղունուղ վէ Գա-
թօլիք քիլիսէսինին գալմանիյն վէ նիղամա-
թը իսլաֆընտա թէչէպալիւսաթա գաղըշ-
մալէրի թաաճիւպ օլունուր մէվատտէն
տէյիլ տիր : Պունա իսքեաթ օլմագ իչիւն
տէրին մալիւմաթ սահիպի օլմայա ասլա
հաճէթ եօդ տուր : Քիլիսէ թէվարիսի
մէյտանտա օլտուղճա քիլիսէ իսարիճինտէ
հիյէթ վէ քիլիսէ վէ մէղհէպ թէչքիւլ ի-
տէն ֆըրգալար Սրիոտան պէտէն , Միւ-
նիխտէ պիր Տօլիսէր վէ Սօլթանէտէ
պիր Քիւրէլիանա կէլէնէ տէկիւն պիր թէ-
սէլիւլ զինճիւրի օլտուղու էն էտնա պիր
իտարք իլէ նիւմայան օլաճաղընտան Շարգ-
լը ֆըրգասընըն րէիսի Քիւրէլիան Շիզմա-
թիք վէ մուրթատըն (aposta) տախի Գոլնիա
մէճիսինտէ պիր նամէսի օղունմասընա հիշ
թաաճիւպ օլունամագ : Լաքին Տօլիսէրին
իչպու շիզմայա իպթիտար օլտուղու զէ-
մանտա հայիզ օլտուղու հասիյէթ վէ չաղ-
չաղա պու կիւն քիւսուֆ պուլլուշ օլտու-
ղու կիպի , Քիւրէլիանըն տախի պու կիւն-
քիւ հալի րէիսի Տօլիսէրին հալինէ րէ-

տախի Տէճաղմաչ Քասան իյֆա իլլէմիշ ի-
տի , Թէկլէ Կորկիս Նաբէրին պու տա-
վէթինէ ըզհարը ըուի իճապէթ իթտի ,
շու իւմիտ իլէ քի Նաբէր քէնտիսինի
Թէոտորուն եէրինէ իմքէրաթօր նասպ ի-
տէր , լաքին քէնտի վիւքէլասընտան պա-
ղըլարընըն վէրտիյի մանա իւզէրինէ չիւն-
քիւ Ինկիլիզ օլտուղունուն ճէնէրալ տէ-
սիսէ իլէ սէնի ախզ ու կիլիֆթ իտիւպ ,
Տէճաղմաչ պէյէ թէպիւմ , վէ օնու իմքէ-
րաթօր նասպ իտէճէք եօլլու վէրտիքլէրի
մանատան իլթիպահա տիւչիւպ գօրգտու ,
վէ եանընա կիթմէտի , վէ պինայէն ալլէյ
միւքեաֆաթընտան տախի մահրում գալ-
տը : Լաքին Տէճաղմաչ Քասան Ինկիլիզ
տէվլէթինին ալիճէնապլըղընտան գաթան
թէրէտտիւտ իթմէյէրէք , Նաբէրին տա-
վէթինէ մուվաֆադաթ իտիւպ , պիր վա-
ղըթ իթմիշ օլտուղու իւրամէթին միւքեա-
ֆաթընա մաղհար օլտու :

Պալըրալամըզըն ահվալի հագգընտա
սէօյլէմէյի եօգարըտա վատ իթտիլիմիզ
կիպի շիմտի պուրաճըգտա սըրասը կէլ-
միշ օլմաղլէ , վէ մէրգումուն պիղէ իյֆա

տիֆ օլուպ , քիւսուֆ վէ թէնչիլ պուլ-
մաշ տուր : Ինչալլահ ու Թաալա Միւնիխ-
տէ զուհուրա կէլէն շիզադ ֆուրթունասը
Միւնիխտէ քիլիլիյէն միւնտէֆի օլտուղ-
տա , Շարգա օլան թէնէսիւրի տէ միւնտէ-
ֆի օլարագ , Տօլիսէրին քեամիլէն նապէ-
տիտ օլմասը իլէ Քիւրէլիանըն տախի պիր-
լիքտէ իչպու իգպալէ մաղհար օլաճաղը
մէճմուլ վէ միւթէմէննա տըր :

ՖՐԱՆՍՍԱՍ ՍՈՒ ՃՕՇԿՈՒՆԻՆԻՂՍԻ

Բէք զաղէթասընտա կէօրիւլաիլիւ
վէչհ իլէ . Ֆրանսանըն պաղը շէհիր վէ
քէօյլէրինի շու արա սուլար պաամագտա
տըր :

Օրպիէն շէհիրնտէ վէ Սլէ վէ Ֆըլ-
ֆօրթ միյանընտա թիմուր եօլիաթթլարը-
նը սու պասմըջ օլտուղունտան արապալար
իլլէյէմէյօր , քէզա Գօմ վէ Վալապտէք
գարիլէլէրինի տախի սուլար իհաթէ իթ-
տիլինտէն ահալիլէրինէ մէքքիւլաթ կէօն-
տէրիլմիշ տիր : Սաօն վէ Լօ վէ Թալըն
ըրմագլարը տախի թուղեան իթմիշ օլմաղ
իլլէ պուրալարտա տախի թիմուր եօլարա-
պալարը իլլէյէմէյօր :

Պօրաստան տախի ալընան հալատիս-
լէրտէ օրատա տա պիր չայըն ճօշտուղունու
վէ Բիօլտա վագը ըրմաղըն տախի թուղ-
եան իտէճէյի մէմուլ օլտուղունու պիլտի-
րիլէր : Պունուլլա պէրապէր հէր եէրտէ
սուլար չէքիլմէքտէ տիր :

Տիկէր պիր զաղէթատա տախի շու
վէճիլէ կէօրիւլմիւշ տիր : Շիտտէթ իլէ
եաղան եաղմուրլարտան հասըլ օլան սէլ
սուլարը Պաթիլ իլէ Լիւք արասընտաքի
թիմուր եօլունու պաստը , վէ Սչթէվրա
քիօթիւսիւնիւ սէլ ալըպ կէօթիւրաիւ :
Քէզա Պանէօլ իլէ Շթուրնէլ միյանընտա
օլան չըմէնտըֆէր իսաթթընը տախի սու
պաստը :

Բէօյլէ Լօլէ զաղէթասը տախի

իլլէտիլի խըտմաթ իլէ սէրկիւզէլթիմիզին
սըգը մէրպուլիլէթ վէ միւնասէպաթը
ճիհէթի իլէ , վատըմըզըն իքմալինէ միւ-
սարաաթ իտէրիլ :

Թըրսօ Կովազի մահալինտէ նագլիթ-
տիլիմիզ վէչհ իւզրէ , պիղի Ըսար-Սմպա-
տան հարաքէթ իթտիլիպ , Ոկըրանըն Չոնկ
թապիր օլունան մահալէ ալըր կէօթիւր-
տիւ : Օրատա իմքէրաթօր Թէոտո-
րուն եանընտան ֆիրար իլլէյէն Պլաթտա
Պրու իսմինտէ պիր Հապէշ խրիսթիան
պիղիմ եանըմըզա ամէտչիւտէ պաչլատը :
Պու առէմին զէնաաթը տիւրկէր իտի ,
եախօտ տահա տօղրուսու թաշը (հէտ-
տաա) իտի , վէ Թըրսօ Կովազի տախի
Չարտօգատա պիր քիլիսէ ինչա իթմէք
միւրասընտա օլտուղու իչիւն պու առէմի
քիլիսէի մէքքիւրիւն ինչասընա մէճմուր
նասպ իտէր :

(Տէվ-Դ)

չէօյլէ եազըյօր : Գօլօնեը վէ Թրիվէյը ըր-
մագլարը թուղեան իթտի վէ սօգազլա-
ըը սու պաստը :

Մէնտտէն Վէլֆօրա կիթմէք իչիւն
հարաքէթ իտէն արապա անճադ Թուրնէ-
լէ կիտէպիլիպ , օրատան կէրի տէօնմէյէ
մէճպուր օլտու , էլհասըլ Մէնտ իլէ Պէլ-
ֆօր արասընտա իթիթիլթ գաթ օլունտու :

Ֆրանսա իմբէրաթօրու սապըդ իւ-
չիւնճիւ Նարօլէօնուն էմմիզատէսի բրէնս
Նարօլէօնուն Ֆրանսա թօբրաղընտան թարտ
վէ իթրաճ գըլընտըղընը կէչէնլէրտէ թէ-
լէկրաֆ հալատիսի իլէ պիլտիւրմիչ իտիք ,
մուճայիլէյ հարանայը թէրք իլլէտիլի սը-
րատա հիւքիւմէթէ բրօթէսթօ գըլըգըլ
պիւր թահրիւրաթ իրսալ իլլէմիչ տիր :

Սիւրիւ Բահրիւ

Իֆէնտի :

Պէնտէնիզ , Ֆրանսըզ միլլէթիւնտէն
օլտուղում հալտէ , Ֆրանսա թօբրաղընտան
իճլա գըլընմայա միւսթահադգ օլաճադ մու-
ղայիլի գանուկիւր հարաքէթտէ պուլուն-
մատըմ , քեաֆֆէի հուգուգու շախիլլէ վէ
բօլիթիգըլէմէ քէմաքեան սահիպ օլտու-
ղում կիպի Գօրսիգա մէճիսինին տախի
հալա ազասընտանըմ : Պէնիմ Ֆրանսայա
մուվասըլէթիմ մահլա էվլատըմ իչին պիւր
միւնասիպ մէքթէպ պուլմադ օլուպ , եէտիմ
տէ բաշաթիթիւմ տախի վար տըր քի նի-
զամընս մութապըդ տըր :

Գանուն վէ նիզամըն խիլաֆընտա օ-
լարադ , տախիլլիլէ նազըրընըն պիւր գա-
րաընամէսիլլէ պէնիմ Ֆրանսա թօբրաղըն-
տան չըդմամը էմր իթտիլէր , պէն պու-
էմրէ պի հադգըն իթաաթ իտէմէյէճէյի-
մի պիլտիւրտիմ իսէ տէ , զապթիլէ միւտի-
րի թարաֆընտան ախզ ու կիրիֆթ օլուն-
տու :

Չապթիլլէ միւտիլինին , մուղայիլի
գանուն վէ նիզամ չու թէտպիլինին վէ
պէնի ախզ ու կիրիֆթ իտէնլէրին եէտ-
լէրինտէ պիւր էմրնամէ օլուպ օլմասըղընը
վէ պէնիմ նէ չէյ իլէ միւթթէհիմ օլտու-
ղումու աղնամայա չալըլպ վէ եա միլթի-
յէ վէ եախօտ պիւր աաքէրիյէ տիվանը
հուղըրուտա մուհաքէմէ իտիլմէմի թա-
լէպ իլլէտիմ իսէ տէ , պուլթալէպիմէ մու-
գապիլ մուամէլլէյի ճէպիլլէտէն պաչկա պիւր
չէյ կէօրմէյէրէք գարաօլանէյէ կէօթիւ-
րիւլտիւլիւմտէ զապթիլլէր պէնի հէման
Ֆրանսա հուտուտուտա գատար կէօթիւր-
տիլլէր , էֆէնտիմ , պուլ եօլտա պանս իճրա
իտիլլէն պիւր մուամէլլաթը չէտիտէյէ գար-
չը գանուն վէ նիզամա միւրաճաաթտան
պաչկա պիւր միւնասիպ թարիգ պուլմատը-
ղըմտան տախիլլէ նազըրը իլլէ զապթիլլէ
միւտիլի հուգուգու շախիլլէմի իխլալ
իթմիչ օլմալարըլլա ճիւնայէթ գանուննա-
մէսիլլտէ միւնասիլիճ օլան 114իւնճիւ պէն-
տին հիւքմիւնիւ թէմամը իլլէ միւմաիլլէյ-
հիւմլէր հադգընտա իճրա օլունմատընը
թալապ իտէրիմ , վէ չու մաթլուպուլմա հէ-
վալլէ սէմմ ու իթիպար օլունմատըղը
թադտիւրտէ մատտէնին իճապ իտէն մա-

հալլէրէ արղ վէ իթիլլանը իլլէ իգամէյի
տալատան կէրու տուրմահաճաղըմը պէ-
յան իլլէրիմ :

ՆԱԲՕԼԷՕՆ ԺԷՐՕՄ

ՊԱՎԻԵՐԱ ՎԷ ԲՐՈՒՍԻԱ

Պավիէրանըն ահվալի հազըրէսի կիւն
պէ կիւն աղըրլաշմագտա տըր :

Միւլթիլիֆ ֆըրգա տէրեաղընտա
չալլանան գրալ , եէնի պիւր վիւքէլա թէչ-
քիլինէ հալա մուաֆադ օլամատը :

Քէօյլլէր վէ պիլ ճիւմէ միւթէ-
պէրան ըուհպանանըն թէէսիլի նուֆուսու
ալթընտա պուլունուպ , Բրուսիանըն թէէ-
սիլի նուֆուսուտա մուգավէմէթ իթմէքտէ
տիրլէր :

Շուու պուլան թէվաթուրա նազարէն
Պէրլին գապիլլէթօսու Պավիէրատա ահա-
լի թարաֆընտան վուգուի իթիլլալը ,
միւհթէմէլ աաա իտէրէք , Բրուսիանըն
հարալլէ նազըրը Պավիէրա գալլէրինտէն
կէրմէրսհայմ գալլէսինին պէթէքրար իս-
թիւքեամ վէ ինչասընը Միւնիլի գապիլլէ-
թօսուտա թէքիլի վէ գրալ Լուլինին տա-
խի հիւնիւ ըրգասընը թահսիլ իթմիչ տիր :

Գալլը մէգպուր հարալ մէվգիլլէրին-
տէն պիրինճի տէրէճէտէ օլան պիւր մէվ-
գի օլուպ վէ տէրունինտէ օն պին Բրու-
սիա աաքէրի տախի պէքլէթտիլլէճէք
տիր , քի իգթիլլալը հալտէ Մայանս գա-
լաալ տախի մուավէնէթ իտէպիլլին :

(Գօնթիլլէթիմէ)

ԵՆԷ Մօրմալ :

Ինկիլթէրա վէ իթալիա վէ Սլէ-
մանիանըն քէօյլլա վէ ճահիլթաղըմլէրին-
տէն պիւր գաչ եիւղ նէֆէր քիմսէլլէր ,
պուլ քէրրէ Մօրմալարըն մէզհէպիլլին պիլ
գապուլ վէ էքսէրիսի կէնճ օլտուղու հալ-
տէ պիւր թաղըմ գարըլարա պօլ պօլվատ-
լար իտիւպ , այարտարադ Լօնտրատան
վաբօրա րաքիպէն Մօրմալարըն մէմլէ-
քէթլլէրինէ կէօթիւրմիւչլէր տիր :

(Շարգըլարըն Շիլմաթիք բաբաղլա-
րը կէրչի Մօրմալարըն մէզհէպիլլէ տա-
խիլ օլմագ իչին Խթալիա վէ Սլէմանեա-
նըն չու ճահիլլէրի կիպի հէր նէ գատար
պիւր թաղըմ գարըլարը գաչըրմագլըղը
տիւչիւնմէքտէ տէյիլլէր իսէ տէ , հիչ տէ-
յիլ իսէ իլլէրինտէն պիւր թանէսի պէլքի
պէօյլէ պիւր հարաքէթին թէճրիւպէսինէ
թէչէպպիւս իթմիչ օլա) :

ՍՈՒԼՀ ՈՒ ՍԱԼԱՀ

Բուսիա վէ Սլէմանեա վէ Աւսթրիա
իմբէրաթօրալարընըն Պէրլին միւլաղաթըն-
տան սօնրա Էւրօբա բօլիթիգաղընըն չիմ-
տիքի պուլունտուղու թէհիլլէ կիպի հիչ
պիւր վաղըթ սուլն ու սալահըն պուլ տէ-
րէճէ թէհիլլէտէ պուլունմամըլ օլտուղու-
նու Մօրնիկ Բօթթ զաղէթաալ եաղմըլ տըր :

Ղաղէթայը մէզպուրուն մաղնունա-
թընա կէօրէ , Բուսիա , քէնտի իւզէրինէ
Բրուսիա իլլէ Աւսթրիա պիլ իթթիլլադ
հիւճիւմ իթմէլլէրի իհթիմալլինտէն իսէյֆ

իտէրէք , լաէնգաթի թէտարիքաթը հար-
պիլլէսինին պիւրան ագտէմ իքմալլինէ թաա-
ճիլ իթմէքտէ իմիչ :

Խարիճիլլէ նէզարէթը ճէլլէսինտէն
Էրմէնի բաթրիքհանէսի ճանիպիլլէ վարիտ
օլան թէնպիլլէնամէի ըէսմիլլէ տիր :

« Քիլիսէ մէմուրլէրինին գաթան սէ-
լահիլլէթլէրի օլմայան (պուլ միսիլլու) իչ-
լէրէ միւտալիլլէ իլլէ , պիւր թաղըմ աճի-
զէ վէ պիլլալէկեանը միլլէթ հադգլարըն-
տա իճրայի զատր ու զուլմէ ճէսարէթլէ-
րի նէ գատար վախիմ վէ միւսթէղընպ ի-
սէ , միլլէթին իսայընս իսրտմէթ մագսէ-
տի իլլէ միւհսսէս օլան (իսթիթալեալլէրի)
մահալլէր պիլ ագս մահալլը զատր վէ ըէն-
ճիտէ իլլէմէլլէրի տախի օլ գատար շայա-
նը թէէսիլլէ պիւր քէյֆիլլէթ օլտուղունս
վէ (էչխասը մէրգուլմէնին) պուլ պապտէ
տալայա թէչէպպիւլլէրի հալլինտէ , մէ-
մուրիլլէրի մէրգուլմէ իլլէ իճրայի մուհաքէ-
լէրի լաղըմ կէլլէճէկի միսիլլու . չու հա-
լին թէքէրրիւրիւ թադտիւրտէ միւթէճա-
սիլլէրին թահթը թապ վէ մէսուլլէթէ
ալընմասը տախի մուգարըրէր պուլունտու-
ղունս պիլլայէն պատէղին տայիլլէյի վա-
ղիֆէի ըուհանիլլէ խարիճիլլէ ումուրէ
միւտալիլլէ վէ հարաքէաթ վուգուէ կէօ-
թիւրիւլմէմէսի զըմնտա իղթիլլա իտէն-
լէրէ թէնպիլլէնամէ մուհսսէրէ իճրասըլ խու-
սուսունս հիւմէթ պուլլուլմասը պաղըն-
տա թէքըրիլլէ սէնալլէրի թէրքիմ գըլըն-
տը էֆէնտիմ :

24 շապալ 289 (Միհր) ԽԱԼԻԼ
15 Թըրքիի էվլէ 288 . ՇԷՐԻՖ

Թ Է Լ Է Կ Ր Ա Ֆ Ի Յ Է

Բարիս քէզա

Ինկիլթէրա իլլէ ագտ օլան ահունս
մէի թիճարէթ տիւնքի կիւն իմզալանտը-
ղը գալլէն պիլտիլլէրի :

Թաղմիլլաթը հարալլէ իչիւն Բրուսի-
այա 200 միլիօն ֆրանգ տահա թէտիլլէ ի-
տիլլէճէք տիր :

Քէզա

Բէլիս իւլ ճիւմհուր Մ. Թիլլէրին միւտ-
տէթը մէմուրլէթի տէօրթ սէնէ տահա
արթըրըլմասը իչիւն թէճէմիւլ իտէճէք
միլլէթ մէճիլլէնտէ պիւր թէքիլլէ վաղը
օլաճադ տըր :

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱՅԱՍԸ

Հոկտ. 26	աղլամ գալիանտը	59— 8
« 27	սապալ ալլաթը	56— 9
« «	աղլամ գալիանտը	59—15
« 28	սապալ ալլաթը	59— 9

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ ՎԷ ՄԷՍՈՒԼԸ ՂԱԶԻԹԱ

ՄԻՔՍԵԼ ԷՔՍԷՐՃԵԱՆ

ՂԱԼԱԹԱ

Նօ 19 ԷՐՄԷՆԻ ԲԻԼԻՍՏԱԶ ՍՕԳԱՂԸ
ԽԱՆԸ ԲԷՊԻՐ